

De gamle platter fortæller – 54.

DAGBLADETS navnkundige journalist, salige Arne Jensen, skrev i starten af 1970'erne artikelserien "De gamle platter fortæller" om kongeskiverne fra Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskab. Det blev til i alt 75 artikler, der blev bragt i *DAGBLADET* i 1972/73. Enkelte af artiklerne blev gengivet op til fugleskydningsselskabets 200 års jubilæum i 1987.

Som en markering af fugleskydningsselskabets 225 års jubilæum, den 28. august 2012, bliver Arne Jensens artikler nu genudgivet. I nogle tilfælde er historien eller ny viden løbet fra artiklerne, men i respekt for Arne Jensen, bliver alle artiklerne bragt, som de i sin tid blev skrevet af den lune journalist. Bortset fra justeringer af diverse trykfejl, er der ikke rettet et komma i Arne Jensens artikler. For at artiklerne til stadighed kan have et opdateret og korrekt indhold i forhold til nutidens læsere, vil der dog i de fleste tilfælde være tilføjet et supplerende efterskrift til de gamle artikler.

Skulle disse tilføjelser eller korrektioner være mangelfulde eller utilstrækkelige, vil det være meget interessant hvis *DAGBLADETS* læsere kan supplere.

Foruden de gamle artikler, har redaktøren på fugleskydningsselskabets hjemmeside, Henrik Brandt, i samarbejde med redaktionsleder på *DAGBLADET* Lars Ahn Pedersen forøget serien med yderligere 25 artikler. De 100 artikler vil blive bragt i *DAGBLADET* i de 100 lørdagsaviser der ligger op til jubilæumsdagen.

Fugleskydningsselskabet officielle betegnelse for de gamle klenodier er "skiver", men i fortsat respekt for Arne Jensens ordvalg, vil vi her bibeholde den oprindelige overskrift.

Interesserede læsere kan læse meget mere om det gamle selskab på www.roskildefugleskydning.dk.

Sortebrødrenes mølle blev hjemmeværnsgård

Roskildes rige kildevæld, der nu for længst er opslugt af den umættelige Københavns Vandforsyning, gav i sin tid vand til ialt ti møller, og en af dem var Rimors Mølle, der fik det meste af sit vand fra Klosterkilden i det nuværende Sct. Maria Plejehjems have.

Rimors Mølle, der nu er hjemmeværnsgård, får man et indtryk af på tømmerhandler Emil Eriksens fugleskydningsplatte fra 1894. Platten der er malet af Johannes Boesen, viser mølledammen og selve møllebygningen, hvor der imidlertid i 1894 var uldspinderi.

Rimors Mølle, hvis navn fortæller sig i fortidens dunkle tåger, blev bygget i slutningen af 1700-tallet og var gennem mange år sortebrødrenes kornmølle. Imidlertid aftog vandkraften, og så blev møllen til Plambecks uldspinderi. Da det ophørte, kom der en forfaldsperiode, der endte med et malerværksted og meget primitiv beboelse.

For snart 20 år siden købte murermester Helmuth Schledermann ejendommen af en søsterdatter af Plambeck. Han havde den i tre år, til han i 1957 solgte den til Roskilde Hjemmeværnsgård, der indviedes i 1958.

Så oprandt en ny epoke for den gamle bygning, som hjemmeværnet indrettede til sit formål, men samtidig har man nænsomt bevaret de ydre rammer. Ejendommen blev fuldstændig istandsat og rummede kontor for hjemmeværnsdistriktet, undervisningslokaler samt depot og er på det grundlag lejet ud til forsvarsministeriet.

*

Roskilde Hjemmeværnsgård overtog i øvrigt også ved købet en 200-årig gammel vandindvindingsret til den sø, der ses i forgrunden af billedet. Da Sct. Josefs skole for få år siden skulle udvides, havde man grumme meget brug for dette areal. Der måtte så et mageskifte til. Hjemmeværnsgården fik rettet nogle skel fornuftigt op, og skolen fik vandindvindingsretten, hvorefter den kunne tømme søen og bygge ny ejendom.

Tømmerhandler Emil Eriksen har aldrig ejet Rimors Mølle, men han har formentlig fundet motivet så smukt, at han ville forevige det på sin fugleskydningsplatte. Han blev også fuglekonge i 1905, men nøjedes da med at sætte en plade på skiven fra 1894.

*

Mange husker endnu Emil Eriksen, der døde i 1955 som en af Roskildes ældste borgere i den høje alder af 97 år. Han stammede fra et håndværkerhjem i Hillerød, men kom som ung i handelslære i København. I 1880'erne kom han til Roskilde, hvor han blev bestyrer for det interessentskab, der dengang drev Roskilde Tømmerhandel. Den havde til huse på hjørnet af Grønnegade og Hersegade, hvor DAGBLADET i 1930 byggede sin nuværende ejendom. En overgang sad Emil Eriksen i ligningskommissionen, og i seks år var han medlem af Roskilde byråd.

Ved hjemmeværnsgårdens indvielse i 1958 skænkede DAGBLADET en kopi af platten, udført af den alt for tidligt afdøde tegner Arné, til gården. I øvrigt har platten ført en noget omtumlet tilværelse. For nogle år siden forsvandt den fra Roskilde og Omegns Fugleskydningsselskabs samling på hotel Prindsen. En anonym henvendelse til DAGBLADET bragte den imidlertid atter til veje, og den er nu atter kommet til ære og værdighed på en af Prindsens snart 100-årige vægge.

- aj.

*

Efterskrift:

Sct. Maria Plejehjem findes ikke mere. I dag hedder stedet Sct. Maria Park. Klosterkilden ligger nu i forbindelse med det opførte beboelsesområde, der netop hedder "Klosterkilden".

*

Roskilde Hjemmeværnsgård, blev indviet den 21. februar 1959, og ikke i 1958 som det fremgår af artiklen.

*

I dag hænger skiverne for de nulevende fuglekonger i Restaurant Håndværkeren, mens de afdøde fuglekongers skiver er deponeret på Roskilde Museum. Emil Eriksens skive indgår desværre ikke i museets særlige afsnit for skiverne og historien omkring Roskilde Fugleskydningsselskab. Skiven ligger i museets arkiv.

*

Arne Jensen slutter artiklen med en henvisning til Hotel Prindsens snart 100-årige vægge. Her må være tale om en fejlregning. Den først fuglekonge Peder Brönich, var herberger på hotellet tilbage i 1787, men var på ingen måde den første vært på stedet.

- hb.

Artiklen blev bragt i Dagbladet den 28. april 1973 og den 24. september 2011